

A „Természetismeret jó gyakorlat” céljai, eredményei, hasznosulásának eddigi tapasztalatai

Természetismeret műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása. A természetismeret tanításának legfőbb célja az integrációból adódó előnyök kihasználása. Mindezt lehetőleg olyan jelenségek, összefüggések megismerése során, amelyek valóban segítenek megérteni a bennünket körülvevő természetet, és amelyek segítenek tájékozódni azokban a problémákban, amelyeket éppen a civilizáció tudományos-technikai fejlődése vet fel.

Fontos célunk, hogy:

• a tanulók váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére

• a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (központban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll)

• természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása; • környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése

• ökológiai szemlélet fejlesztése

• helyes környezeti attitűdök fejlesztése

• Környezettudatos magatartás fejlesztése

• Értékrend alakítása környezettudat és környezeti felelősségérzet fejlesztése

• Természeti erőforrások használatára vonatkozó helyes döntések támogatása

□ Különböző megismerési módszereket alkalmazunk, ezáltal:

• A tanulók megtapasztalják, hogy a természetismeret az egyetemes emberi kultúra része, melyen belül szoros kapcsolatok alakulnak ki.

• Könnyebben megértik a környező világ jelenségeit.

• Betekintést nyernek élő és élettelen természet folyamatainak és a társadalom kölcsönhatásnak rendszerébe.

• Kialakul náluk az összefüggésekben, rendszerekben való gondolkodás.

A módszer elsősorban a csoporton belüli differenciálást preferálja, e módszer használata lehetővé teszi, hogy a természetismeretet kedvelő diákok jobban elmélyülhessenek annak tanulmányozásában, kiemelt feladatokat, kutató munkákat kaphassanak. Tevékenységközpontú pedagógia, mely az ok-okozati viszonyok vizsgálatára épül.

A kevésbé érdeklődő, vagy tanulási nehézséggel küzdő gyerekek számára is személyre

szabott feladatokat adhatunk. Ezzel a tanulási kudarcnak kitett gyerekek számára egy könnyebben járható, utat mutatunk, így sikereket is elérhetnek.

Az egyéni differenciálás mellett a csapatmunkát is támogatja, ezzel segíti a tanulók közötti együttműködést.

A jó gyakorlathoz kapcsolódó szakmai anyagok listája:

Kompetencia alapú munkatankönyvek három évfolyamra kidolgozva Kidolgozott tanmenetek csoport alakítási és módszertani útmutatással egyéni értékelő lapok feladatgyűjtemények kidolgozott feladatsorok óravázlatok villantó kártyák digitális tananyagok, programok foglalkozás vázlatok Javító kulcsok a feladatsorokhoz Prezentációk.

I. A jó gyakorlat jelenlegi intézményi működésének bemutatása:

Az integrált természetismeret tantervben a világról és a kozmoszról alkotott ismeretek egymással összefüggésben jelennek meg. Asztronómia, földrajz, geológia, biológia, fizika, kémia, az egész részeiként kerülnek tanulmányozásra. Ez elősegíti az, hogy a tanulók megtanuljanak rendszerekben gondolkozni, felismeri összefüggéseket.

A természetismeret munkatankönyv feladatainak önálló feldolgozását, többek között magyarázó ikonok és tanári útmutatások segítik /Pl.: Bevezetésképpen vedd elő a 2. számú feladatgyűjteményt, és oldd meg a „A csillagos ég feltáruító titkai” című fejezet 1. feladatát (7. oldal)! Ha végeztél, a megoldó kulcs alapján ellenőrizd le, hogy jól válaszoltál-e a kérdésekre! Olvasd el az alábbi olvasmányt!/

□ **A tanítás-tanulás módszerei:** A differenciált oktatás és a tantárgyi szintek segítségével minden tanuló számára biztosítjuk, hogy saját haladási ütemének és képességeinek megfelelően mélyülhessen el a tananyagban az alábbiak szerint.

A tananyag feldolgozása, differenciált csoportmunka, egyéni, páros, kiscsoportos, kooperatív vagy projekt munkával történik. 10. évfolyam végére mestermunkát készítenek a tanulók a felkínált témakörök közül szabadon választva.

MUNKAFORMÁK

A differenciált csoportmunka: A pedagógus új anyagot mutat be, vagy összefoglal, rendszerez egy 5-7 fős kiscsoporttal, ez idő alatt a többi tanuló egyéni, páros vagy kiscsoportos-munkát végez.

Projekt munka: A projekt lehet egész intézményt, egy évfolyamot, több műveltségterületet átfogó, nagyprojekt; egy-egy csoportra szóló, de egyéni projekt is. Az intézményt vagy évfolyamot átfogó, ill. egyéb nagyprojekteket előre meghatározzuk az éves munkatervben. A kisebb, osztályra, kiscsoportra szóló, illetve egyéni projekteket a szaktanár éves ütemtervében tervezi. Mestermunka A mestermunka szabályzata megegyezik a projektmunkával, a különbség abból áll, hogy csak a 10. évfolyamon hirdetjük, az első félévet követően, és május végére kell elkészülnie.

Kiscsoportos munkák/kooperatív technikák. A feldolgozandó tananyagtól függően kiscsoportokra bontva

Páros munka: A tanuló-párok kialakítása kétféle módon történhet: 1. Azonos képességű tanulók, ez esetben a tanuló párok tudásának és képességének megfelelő feladatokat ad a tanár a feladatbankból 2. Gyengébb és jobb képességű tanulókból kialakított párosok, ez esetben a cél a pár segítése a megérésben, szociális kompetenciák fejlesztése.

Egyéni munka: A tananyag, tananyagegység önálló feldolgozása algoritmusok segítségével. A feladat befejezését önellenőrzés követi, a teremben – jól látható helyen elhelyezett- megoldó

kulcsok segítségével.

A jó gyakorlat átadásának folyamat-táblázata

Feladat

Felelős

Érintettek

Eljárás

Keletkezett dokumentumok, erőforrások

Időtartam

PR munka

1.

Az intézmény jó gyakorlatainak nyilvánossá tétele

A kapcsolattartó személy

jó gyakorlat kapcsolattartó felelőse, rendszergazda

honlapon megjelentetni

A jó gyakorlatokat összefoglaló dokumentumok

folyamatos

2.

A jó gyakorlathoz kapcsolódó PR munka

A kapcsolattartó személy

jó gyakorlat kapcsolattartó felelőse, rendszergazda

hirdetni szakmai fórumokon, továbbképzéseken, szakmai beszélgetéseken

web lapok, hirdetések, intézményi honlap, szótó lapok

folyamatos

A látogatás előkészítése

1.

Kapcsolatfelvétel az érdeklődő intézményekkel.

z átvevő személyi és tárgyi adottságainak felmérése,

A kapcsolattartó személy

Intézményvezető, jó gyakorlat kapcsolattartó felelőse

1. Előzetesen összeállított ajánlat /a lehetséges módzatokkal/ elküldése az átvevőnek 2. Ellenőrizni a v

e-mail, postai levél, telefon – a jó gyakorlaton átvehető tevékenységek, dokumentumok, foglalkozások s

A megkereséstől számított egy hét

2.

A jó gyakorlat portfóliójának bemutatása, a felmért adottságokhoz igazodóan a jó gyakorlathoz kapcsolódó

A kapcsolattartó személy

A referencia-intézményi mentor koordinátor, referenciaintézményi mentor, a látogatásban érintett pedagógus

dokumentumok, fotók

A megkereséstől számított két-három hét